

TERASSIMANUAALI

Ohjeistus terassien suunnitteluun ja lupien hakuprosessiin

Jalkakäytävän ravintola- ja kahvilaterassit edistävät katutilassa viihtymistä ja tuovat yrittäjälle edullisesti lisätulaa. Terasseilla ruokailu ja istuskelu tuovat katutilaan eloa.

Tätä ohjetta noudatetaan kaikilla kaupungin hallinnoimilla yleisillä alueilla. Kauppatoria ja Torikatua hallinnoi tori-isäntä (Lahen tori).

1. Terassin sijoittaminen katualueelle on Yleisten alueiden tilapäistä käyttöä

Terassin sijoittamiseen liittyvä ohjeistus ja linkit löytyvät täältä:

<https://www.lahti.fi/asuminen-ja-ymparisto/liikenne-ja-kadut/kayttoluvat/yleisten-alueiden-tilapainen-kaytto/>

Sivustolta löytyy myös Katusomistusmanuaali, jossa on ohjeistus maksimissaan 60 cm kiinteistön rajasta sijoittuville kalusteille.

2. Terassien toimintakausi

Terassilupa myönnetään hakemuksen mukaiselle ajanjaksolle. Terassitoimintaa voi harjoittaa ympäri vuoden. Talviterassin pidolle ei ole estettä, jos jalkakäytävällä tai yhdistetyllä jalkakäytävällä ja pyörätiellä on mahdollista koneellinen talvikunnossapito.

Taksa vaihtelee kesä- ja talvikautena (ks. kohta 1)

3. Luvan hakeminen ja seuranta

Katualueelle tulevat terassit vaativat aina alueen käyttöluvan hakua kaupungilta. Lupa haetaan sähköisen asiointipalvelun kautta (ks. kohta 1)

Luvanhakija hankkii itse seuraavat luvat. Nämä tarvitaan myös kiinteistön alueelle tulevan terassin osalta :

- a. kaupunkikuva-arkkitehdilta pyydetään hyväksyntä kaupunkikuvallisesta sopivuudesta
<https://www.lahti.fi/asuminen-ja-ymparisto/tontit-ja-rakentaminen/rakennusvalvonta/rakentamisen-luvat/>
- b. tarvittaessa rakennusvalvonnalta haetaan rakentamislupa rakenteille
<https://www.lahti.fi/asuminen-ja-ymparisto/tontit-ja-rakentaminen/rakennusvalvonta/>
- c. terveydensuojeluviranomaiselta varmistetaan käymälöiden määrän riittävyys sekä elintarvikkeiden tarjoiluun ja tupakointiin liittyvät vaatimukset
<https://www.lahti.fi/asuminen-ja-ymparisto/ymparistoterveys/elintarvikevalvonta/>
- d. Anniskelulupa haetaan Etelä-Suomen aluehallintovirastosta
www.avi.fi

Lupa-ajan pituus

Yleiselle alueelle käyttölupa voidaan myöntää kerrallaan vuodeksi.

Valvonta

Mikäli lupaehtoja ei noudateta, lupa voidaan välittömästi peruuttaa. Ulkoalueiden yleistä järjestystä ja turvallisuutta valvoo myös poliisi ja ravintolatoimintaa aluehallintovirasto sekä sosiaali- ja terveysalan lupavalvontavirasto (Valvira) ja ympäristökeskus.

Terassia koskevat sopimusasiakirjat tulee säilyttää liiketilassa terassin valvontaa varten. Asiakirjoista tulee ilmetä terassin laajuus, asiakaspaikkamäärä, aukioloaika, mahdollinen anniskelulupa ym. tarpeelliset seikat.

4. Sijainti

Terassi tulee sijoittaa siten, että vapaata jalankulkutilaa jää aina vähintään 1,5 m ja yhdistettyä jalankulku- ja pyöräilytilaa vähintään 2.5 m.

Vapaan alueen määrittely edellyttää useimmiten tapauskohtaista harkintaa ja keskustelua liikenneyksikön kanssa, jolloin mitoitukseen vaikuttavia tekijöitä voivat olla jalankulkijamäärät, valaisinpylväät, katupuut, liikennemerkit ym. kadun varusteet, pyörätiet, pysäkit sekä hälytysajoneuvojen esteettömään liikkumiseen tarvittava tila. Myös kunnossapidon vapaantilan vaatimukset on huomioitava suunnittelussa.

Terassin rajautuessa katualueella oleviin lehmuksiin, voidaan tapauskohtaisesti myöntää kirvahaittaan liittyvä terassimaksun huojennus. Huojennusta on haettava ennen terassikauden loppua erillisellä hakemuskirjeellä perusteluineen aluelupavastaavalta (ks.linkki kohdasta 1)

Aluehallintoviraston anniskeluluvan yhteydessä määritellään ohjeistus anniskeluterassin sijoittamiselle.

5. Aukioloajat

Aikarajoitusta määrittelevät ympäristönsuojelumääräykset, kiinteistöjen omat järjestyssäännöt, aluehallintoviranomainen anniskeluluvassa sekä muut mahdolliset seikat.

6. Rajaaminen

Kadun avoin luonne tulee säilyttää, eikä seinämäisiä rakenteita yleensä sallita. Jos terassilla on anniskelua, on terassi rajattava selvästi omaksi alueekseen. Myös vilkas liikenne tai jokin muu syy voi edellyttää rajaamista.

Rajaamiseen voidaan käyttää istutusastioita, ketju-pilari-yhdistelmiä tai kevyitä aitaelementtejä, jolloin aidat ja kalusteet ovat siirrettävissä helposti. Aitaelementteinä ei sallita mainoskankaita. Katuun kiinnitettäviä ja upotettavia kaidetolppia ei sallita. Kaidetyypinä suositellaan metallikaidetta. Kaiteiden ja kukkalaatikoiden tai muiden rajaavien elementtien rakenteiden minimikorkeus on 60 cm ja maksimikorkeus 90 cm.

7. Terassirakenteet

Terassi toteutetaan yleensä ilman korotettuja terassialustoja, mutta tapauskohtaisesti esim. kaltevilla osuuksilla ne voidaan sallia. Jos kadun pinta on hyvin kalteva tai epätasainen, eikä terassikalusteita voida sijoittaa suoraan kadun pintaan, on siitä mainittava terassihakemuksessa ja esitettävä piirustuksissa. Kiinteät rakenteet ja lattiakorokkeet vaativat rakentamisluvan.

Rakennetuilla terassilavoilla käytetään turvallisuuden edellyttämiä ja ympäristöönsä sopivia kaiteita.

Laadukkaat materiaalit ovat tärkeitä kestävyuden, värien säilymisen ja yleisilmeen kannalta. Materiaaleissa suositellaan otettavaksi huomioon rakennuksen tyyli ja aikakausi. Paineekyllästetyn puun käyttöä ei ole suositella. Kiinteiden terassien pintamateriaalien tulee olla kestäviä ja toteutuksen viimeisteltyä.

8. Kalusteet ja varusteet

Terassikalusteiden tulee olla julkiseen käyttöön soveltuvia. Muovista puristettuja tuoleja ja -pöytiä tai hirsikalusteita ei sallita. Lisäksi on huolehdittava, että ainakin osa kalusteista sopii korkeutensa ja syvyytensä puolesta myös pyörätuolin käyttäjälle. Materiaalien oltava laadukkaita ja rakennuksen tyyliin sekä ympäristöön sopivia.

Terassin valaistuksessa tulee ottaa huomioon ympäristön muu valaistus. Häikäiseviä valoja ei saa käyttää. Avotulta ei terasseilla sallita. Kynttilälyhtyjä tai muutoin suojattua avotulta on lupa käyttää, jos ne on sijoitettu niin, etteivät ne aiheuta palovaaraa. Sähkö- ja kaasulämmittimiä voi käyttää rajatuilla terassialueilla.

Mainostelinettä ei saa sijoittaa terassialueen ulkopuolelle

9. Kattaminen

Kattamiseen suositellaan aurinkovarjoja. Rakennettuja terassikatteita ei yleensä sallita. Aurinkovarjojen tulee olla yleisilmeeltään siistejä ja sopia kooltaan ja väritykseltään ympäristöönsä. Mainoksia sisältävissä aurinkovarjoissa ja markiiseissa mainostajan ilme voi näkyä hillitysti. Alkoholimainontaa koskeva lainsäädäntö tulee myös muistaa. Kiinteistön markiiseja voi käyttää myös kattamiseen.

10. Esteetön kulku

Terassi tulisi suunnitella niin, että se sopii kaikille – myös liikkumisesteisille. Terassialueen sisäänkäynnin tulee olla vähintään 90 cm leveä niin, että pyörätuolilla pääsee esteettömästi sisään terassille. Jos liiketilaan ei ole esteetöntä pääsyä, myynti ja tarjoilu tulee järjestää terassille.

Korotetulle terasseille vaaditaan esteetön kulku, esim. luiskayhteys. Luiskan tulee olla kiinteä ja luiskan kaltevuuden enintään 1:12 (8 %) siten, että luiskaa pitkin pääsee itsenäisesti kulkemaan. Luiskan yhteydessä tulee olla kaide.

Liiketilän varauuskäynnit ja pako- ja pelastusteiden tulee olla esteettömiä ja täyttävät niille asetetut viranomaisvaatimukset. Liiketilän ulko-ovien edessä on oltava vapaata tilaa vähintään uloskäyntialueen leveyden verran koko matkan kadulle saakka.

Jos ei ole mahdollista toteuttaa esteetöntä käyntiä wc-tilaan, niin pääsy sinne tulee hoitaa henkilökunnan avustuksella.

11. Järjestys ja ylläpito

Terassin pitää olla siinä käytössä mihin se on tarkoitettu ja suunniteltu.

Terassin huolto ja puhtaanapito kuuluu terassin pitäjälle. Sen on huolehdittava roskien ja ruoantähteiden siivoamisesta ja tuhkakuppien säännöllisestä tyhjentämisestä.

Terassin toiminnasta ei saa aiheutua ympäristölle melu- tai hajuhaittaa. Mikäli tupakointi terassilla on sallittu, on tupakan tumpuille varattava asianmukainen keräysastia.

Wc-tiloja on oltava riittävästi suhteessa asiakaspaikkoihin. Kaupungin ympäristöterveys ohjeistaa wc-tilojen mitoituksessa.

12. Alueen palauttaminen

Terassisopimuksen veloitteet ovat voimassa terassin rakentamisesta alueen ennalleen palauttamiseen. Sopimuksen umpeuduttua terassialue tulee palauttaa alkuperäiseen kuntoonsa, jollei muuta sovita. Terassialueelta tulee poistaa rakenteet ja laitteistot ilman eri kehotusta. Terassikalusteista katupinnoitteelle mahdollisesti aiheutuneet vahingot on kunnostettava terassinpitäjän omalla kustannuksella.

TOIMI NÄIN

1. Suunnittele terassi tämän manuaalin mukaisesti.
2. Hae terassiin liittyvät luvat Kohdan 3 mukaisesti
3. Hae alueen käytön lupa sähköisen asiointipalvelun kautta ks. kohta 1

Hakemukseen tarvitaan:

- a. terassin sijainti karttamerkintä
- b. pohjapiirros, mistä selviää terassialueen mittasuhteet. Merkitse pohjapiirrokseen kalusteet ja varusteet, kulkureitit, sisäänkäynnit sekä vapaaksi jäävän katualueen leveys ja katualueella mahdollisesti olevat puut ja muut esteet.
- c. asiakaspaikkamäärä ja pinta-alat neliömetrin tarkkuudella. Pinta-alat pyöristetään ylöspäin lähimpään kokonaiseen neliöön.
- d. Terassin ympärille jalankulkuun jäävä vapaa alue tulee esittää pohjapiirustuksessa.
- e. Mikäli terassi sijoittuu kiinteistön tontin puolelle, lupahakemukseen tulee liittää ko. taloyhtiön suostumus.